

Bert Wagendorp

Vadertje Staat

In de Volkskrant stond donderdag dat het kapitalisme was geïmplodeerd en Wouter Bos kondigde gisteren het einde aan van het kapitalisme *as we know it*. Dat was allemaal wellicht wat voorbarig, maar het is klip en klaar dat zich opmerkelijke zaken afspelen.

Bos en de krant doelden op het neoliberale kapitalisme van Milton Friedman, de goeroe van het ongebreidelde vrijemarktdenken en de privatisering, die gisteren lag te tolleren in zijn graf van ellende.

Nobelprijs gewonnen, maar waarvoor eigenlijk?

Vadertje Staat is weer helemaal terug, ook in de VS.

Ik las gisterochtend op de voorpagina snel het stuk over de crisis, omdat ik me toch een beetje had laten meeslepen door collega's die overwogen hun geld van de bank te halen en in de tuin te begraven.

Gelukkig heb ik geen beleggingen, gaan de huizen in onze straat nog steeds voor belachelijke prijzen van de hand en wil ik nooit met pensioen. Verder heb ik door een chaotische administratie spaarrekeningen bij twee

verschillende banken en dat kan ik nu mooi verkopen als risicoverlagende vermogensspreiding.

Wat gebeurt er?

Zelfs in de stem van premier Balkenende hoorde je gisteren verbazing en enig leedvermaak toen hij het over de VS had als de 'kampioen marktwerking'.

Verklaringen zat, maar die zijn

altijd zo simpel dat ze niet waar kunnen zijn, omdat de problemen zich anders nooit hadden voorgedaan.

Gelukkig wisten de econometrische wijsneuzen van *The Economist* het ook niet en als die toegeven dat het ze duizelt, haak ik altijd gerustgesteld af. Dan hebben we te maken met een onverklaarbaar natuurverschijnsel dat we geduldig over ons moeten laten komen.

Er zijn zulke ingewikkelde doelhoven ontworpen, dat de makers er zelf niet meer in slagen de uitgang te vinden, zo iets moet het zijn.

Wat ik wel begrijp, is dat het gaat over ongecontroleerde hebzucht, graaien en zakken vullen tot je zinkt.

De topman van het failliete Lehman Brothers liet zich tussen 1993 en 2007 in totaal een half miljard dollar uitbetalen, las ik. En je zult zien dat ie dit jaar ook nog een leuke bonus mee pakt omdat hij de boel zo geniaal naar de ondergang heeft geleid.

Boeiende tijden. De Bushregering die een verzekeraar overneemt, de Amerikaanse belastingbetaler die voor alle gestolen miljarden opdraait en Amerikaanse economen die pleiten voor nationalisering van de belangrijkste financiële instellingen.

De bejubelde markt kan het dus niet.

Het is een fascinerend gezicht. De kampioenen van de vrije markt die zich, nu het misgaat, verdringen rond de staatsruif. Intussen gisteren natuurlijk wel een mooi winstje gepakt op de stijgende beurzen.

Wat moet je nou, als *good old neocon*? Eerst in Irak je hele buitenlandhypothese naar de gallemiezen en nu ook nog je economische paragraaf lekgeschoten. Moet je toch gaan twijfelen aan het totale concept, zou je zeggen. Voorzover daar al ooit sprake van is geweest.

Grote bekken, die jongens, en arrogant tot en met. Maar nu hoor je ze even niet, ook niet bij ons.

Het is altijd weer de Toren van Babel.

Eerst de hoogmoed, dan de val.

Het gaat over hebzucht, graaien en zakken vullen tot je zinkt